

З другим народженням, Мелітополь!

Серед співробітників ТДАТУ є визволителі рідного міста

Жовтень для Мелітополя - місяць другого народження. Цього року всі мешканці міста відсвяткували 65-річчя з того часу, як останнього фашистського гада було викинуто з Мелітополя.

З 23 жовтня 1943 року розпочалися мирне життя і відбудова зруйнованого військового міста. А до цього 748 днів і ночей ворожі чоботи топтали скалічену, скривавлену землю рідного міста. Страх смерті, насилля і терор панували в цей час у Мелітополі. Фашисти міцно тримали місто в своїх кривавих руках, оскільки воно було основним пунктом на лінії оборонного рубежу військ противника під відомою назвою «Вотан». Тому німці сконцентрували тут 10 піхотних, 3 гірсько-стрілецькі і 2 танкові дивізії. Окрім цього, до району постійно перекидалися свіжі сили з Криму і Таманського півострова.

В ході мелітопольської операції було вбито 78000 і взято у полон 13650 солдатів і офіцерів ворога, знищено 695 танків, 101 самохідна установка, 931 гармата, 619 мінометів, 2693 кулемети, 695 автомашин та іншої техніки.

Великих втрат зазнала і наша армія, багато героїв віддали життя за визволення нашого рідного міста. Ми майже щодня згадуємо їх прізвища, бо вулиці Мелітополя, названі на їх честь, несуть через роки пам'ять про визволителів - Бейбулатова, Сухова, Фролова, Костенка, Зіндельса,

Кожного року напередодні свята нащадки героїв інсценують прорив лінії «Вотан», тим самим вшановуючи пам'ять загиблих.

Лисконоженка, Сопіна, Абдалієва, Казарцева.

Серед героїв є й ім'я Федора Несторовича Куліка, який 17-річним хлопцем допомагав радянським воїнам визволяти вулиці міста від окупантів, а в мирний час понад 50 років працював у нашому університеті. Невеликого зросту, скромний, щодня в робочому спецодязі, частенько з металевою драбинкою, слідував він за «часом». Робота непомітна, але іноді з п'ятої ранку налагоджував він годинники в корпусах, щоб о восьмій годині все було в повному порядку. Старше покоління співробітників університету добре пам'ятає його. Цього року він пішов на заслужений відпочинок, бо у 80 років стрибати по драбинках нелегко.

В архіві збереглися згадки Федора Несторовича про лихі воєнні роки і день визволення Мелітополя.

13 жовтня 1943 року бійці 91 стрілецької дивізії увірвались в місто, але, зустрівши лютий опір ворога, перейшли в оборону. Велике скупчення ворожих танків і гармат сковувало пересування наших військ. Щоб запобігти втрат, командування вирішило послабити вогневі позиції ворога за допомогою розвідувально-диверсійних груп. Оскільки німці оголошили Мелітополь фронтовою зоною, всіх мешканців змусили покинути місто. Мати і брат Федора поїхали, а він зі своїми друзями-однолітками залишився. Ховаючись по підвалах будинків, хлопці очікували наближення наших військ.

- 14 жовтня, - згадує Федір Несторович, - ми побачили, як наші бійці безшумно пересуваються вздовж будинків. Від радості ми вискочили зі своїх схованок і навперебій почали розповідати про той жах, який до-

велось пережити при фашистах. Старший за званням заспокоїв нас і спитав, чи знаємо ми нижню частину міста. Я знав не тільки місто, а й розташування вогневих точок німців. Вже через декілька хвилин я «очолив» групу наших розвідників, пересуваючись до лігвища фашистів по вулиці Чернишевського вниз міста. І на кожному кроці ми зустрічали замасковані гармати. Знищуючи їх одну за одною, ми дісталися до друкарні. Кулі свистіли над головами. На моїх очах було вбито одного з розвідників. Знищивши вогневі точки ворога, група почала негайно відходити. Перебігаючи вулицю, я відчув гострий біль у лівій руці і, побачивши кров, зрозумів, що мене поранено. Німці стріляли і переслідували мене. Я повернув до двору друкарні. На моє щастя, двері до складу були відчинені. Стікаючи